

**Revirimentul fanatismului religios în Europa
(scurte reflecții cu privire la atentatul terorist de la Charlie Hebdo)**

Ziua de 7 ianuarie 2015 este o zi neagră pentru istoria Europei. De la această nefericită dată, vechiul nostru continent pare a se afla la un moment de răscruce, învins fiind de un nou proiect totalitar ce ne amenință pe fiecare dintre noi: islamismul și organizațiile teroriste ce se revendică de la acesta. Rândurile care urmează, ce aspiră să se constituie în reflecții de bun-simț, lipsite de izbucniri ale prostiei (această din urmă trăsătură este o constantă, din ce văd, a presei și televiziunii românești, și nu a încetat nici cu ocazia acestui eveniment istoric tragic), dau măsura stuporii și fricii unui tânăr intelectual, preocupat până la obsesie de problema libertății umane și a

limitelor acesteia. Astfel că mi-a fost frică mai întâi ca țara mea să nu fie înghițită de o istorie potrivnică demnității umane, să nu fie acaparată de niște indivizi ce distrug totul în calea lor, ce impun restricții, cenzură, ce impietează însăși esența umană: libertatea de opinie, a gândurilor și de expresie. Apoi, mi-a fost teamă, uneori nejustificată și articulată într-un mod nedeslușit, că oamenii ar putea fi cumva prinși, cumva, în angrenajul infernal al istoriei, că libertatea acestuia va fi restrânsă din ce în ce mai mult, că va fi vânat, ascultat sau, în cel mai rău caz, intimidat. Dar sigur, puteți spune, aceste preocupări sunt rodul unor vaste meditații filosofice, a unei temeri metafizice tâmpe. Doar că presimțirea mea începe să se adevărească, căci, iată, vedem, auzim de niște indivizi brutali, ancorați prin Africa, Siria și Irak, ce execută și ard de vii oameni, în numele unei religii (de fapt, după cum voi demonstra, a unei ideologii desprinse de religie, ce nu are absolut nimic de-a face cu aceasta). Ei sunt jihadiștii, islamiștii și reprezintă, astăzi, după cum remarca profesorul Ioan Stanomir, „chipul barbariei”. De aceea, acest articol va fi scris de un „moralist”, căci nu pot adopta masca istoricului obiectiv și neutru (în care nici nu cred, de altfel).

Să rememorăm, așadar, faptele. 7 ianuarie 2015: într-un liniștit cartier estic al Parisului, la ora locală 11:20, doi indivizi îmbrăcați în negru, cu cagule pe față, asemănători cu luptători din trupele speciale, având arme automate AK-Kalașnikov și un lansator de grenade, intră în redacția săptămânalului satiric Charlie Hebdo, după ce anterior ratase sediul clădirii. Membrii redacției, printre care caricaturiști celebri din Franța, Cabu, Charb, directorul publicației, Tignous, Georges Wolinski, împreună cu alți 8 oameni, inclusiv polițistul de origine musulmană Ahmed Merabet și Franck Brinsolaro, celălalt ofițer de poliție, bodyguardul lui Charb, întruniți într-o sedință redacțională, sunt uciși fără milă. Suspecții principali, care se vor dovedi și adevărații făptuitori ai masacrului: frații Chérif și Said Kouachi, în vârstă de 32, respectiv 35 de ani. Un al treilea complice, un tânăr de 18 ani, cumnatul celor doi, a fost eliberat, dovedindu-se faptul că nu a luat parte la atentat. Două zile mai târziu, are loc o luare de ostatici într-un magazin alimentar cu specific evreiesc din Paris. Suspecți: Amedy Coulibaly, împreună cu partenera sa, Hayat Boumeddiene. Cum era de așteptat, atât cei doi frați, cât și Coulibaly, având parcă ceva din cultura martirajului palestinian, sunt uciși de forțele de elită GIGN și RAID într-un asalt simultan. Desigur, aceasta este o simplificare maximă a evenimentelor (pentru o cronică amplă a acestora, vezi: <http://www.agerpres.ro/externe/2015/01/08/filmul-atacului-impotriva-charlie-hebdo-sinteza--10-28-05>). Mobilul acestor atacuri armate șocante este legat de câteva caricaturi cu diverși lideri islamiști și cu profetul Mahomed.

Nu este necesară o capacitate de percepție deosebită pentru a ne da seama că avem de-a face cu o crimă abominabilă. Mai mult, este o crimă politică, deoarece a fost revendicată de cele două mari organizații teroriste: Al-Qaeda și Statul Islamic. Astfel, luând în considerare și obiectul crimei, și anume libertatea de expresie/libertatea de exprimare, gravitatea situației sporește considerabil. În esență, atacurile teroriste din Franța strâng laolaltă toate caracteristicile fanatismului/extremismului: 1. Săvârșirea de crime pentru a justifica lupta împotriva unui inamic; 2. Inamicul însuși, în acest caz, revista satirică; 3. Conducerea societății de către o unică facțiune a puterii (în speță jihadiști); 4. Intoleranță la pluralismul opiniilor și activităților civile; 5. Sacrificarea a nenumărate vieți omenești în numele unei ideologii, utopice, în definitiv; subordonarea indivizilor statului (religios, de această dată!). Desigur, la toate acestea

elementare considerații, mai trebuie menționat că atât cele două organizații teroriste menționate mai sus, cât și islamismul în genere, doresc imaginarea, și apoi realizarea unui proiect totalitar, în definitiv, nu numai în țări precum Siria, Irak, Liban sau Niger, dar doresc să injecteze spaima și în Europa sau America (toate mișcările islamiste sunt, prin definiție, violent anti-SUA și anti-Occident). Din acest punct de vedere, atentatele de la Paris reprezintă o lovitură serioasă dată valorilor europene, este o lovitură dată fundamentelor Uniunii Europene, după cum bine remarcă domnul profesor Ioan Stanomir: „Ziua de 7 ianuarie 2015 este, asemeni zilelor în care Turnurile Gemene sau metrourile londoneze au fost atacate, ziua în care barbaria capătă un nume și un chip. Asasinarea cu sânge rece a jurnaliștilor de la «Charlie Hebdo» devine o declarație de război, un act oficial prin care o mișcare politică cu pretenții de universalitate, islamismul, își anunță intenția de a distruge temeliiile civilizației noastre”. (vezi Ioan Stanomir, Chipul barbariei: <http://www.contributors.ro/politica-doctrine/chipul-barbariei-de-ce-atacul-impotriva-lui-%E2%80%9Ccharlie-hebdo%E2%80%9D-este-un-atac-impotriva-civilizatiei-noastre/>).

Acest tip de totalitarism aduce ceva nou față de secolul XX: ideologizarea unei religii; Islamul devine astfel Islamism, așa cum, în anii 20 și 30 ai secolului trecut, în România legionarii reușiseră performanța de a transforma ortodoxia în ortodoxism. Inutil să mai precizez că religia islamică nu are nimic de-a face cu astfel de ideologii, căci ele reprezintă punctul terminus al radicalismului (de altfel, majoritatea cultelor musulmane din lume au condamnat sever atentatele).

Crima politică nu are justificare pentru nimeni și nimic în lume. Blasfemia, motivul invocat aici, este, în definitiv, doar un construct cultural (după cum afirmă doamna Alina Isac Alak, într-unul din cele mai lucide texte pe care le-am citit până acum: <http://www.lapunkt.ro/2015/01/09/je-sui-s-charlie-et-ahmed/>). Și în orice caz, existau atâtea căi inteligente de a contracara aceste caricaturi, dacă cineva s-ar fi simțit lezat: acțiunea în justiție, sau chiar niște anti-caricaturi, aproape nimeni nu s-a gândit să răspundă inteligent, căci fanatismul nu gândește, el doar acționează. Cum a fost posibil ca frații Kouachi, doi tineri lipsiți de afecțiune, confuzi, crescuți într-un orfelinat, să fie racolați de organizații islamico-teroriste, este o discuție mult prea lungă pentru a fi abordată aici (există studii de psihologie a terorismului, a se vedea studiile remarcabile din Buletinul tematic al Serviciului Român de Informații, SRI, nr. 1 din decembrie 2014). Ce va fi de aici încolo, este iarăși dificil de prevăzut (vezi Petre M. Iancu, Înainte și după Charlie: <http://a>

<http://a>
devarul.ro/international/
[europa/video-Înainte-charlie-1_54b68980448e03c0fd97d36c/index.html](http://devarul.ro/international/europa/video-Înainte-charlie-1_54b68980448e03c0fd97d36c/index.html)). Mișcări islamofobe (fenomenul Pegida) s-au declanșat în țările importante din Europa ce agită apele, tulbură sângele tinerilor îndeosebi. Majoritatea țărilor își schimbă legislația antitero. Europa, pe lângă toate celelalte probleme cu care se confruntă (mișcări centrifugale autosecesioniste, războiul din Ucraina, problema imiraților, ca să nu mai vorbim de cele economice și de imagine), va trebui să înfrunte și terorismul jihadist, ce ni se înfățișează deja victorios, prin decapitări și arderi de vii odioase. Să sperăm că Europa, dar și întreaga lume liberă, vor acționa cu luciditate și maximă eficiență pentru a stopa acest flagel deosebit de periculos pentru libertatea și demnitatea ființei umane.

Cosmin Stancu